

Beslutningsforslag nr. B 26. Fremsat den 15. november 1990 af Gert Petersen (SF), Ebba Strange (SF), Jes Lunde (SF), Aage Frandsen (SF), Gade (SF), Lilli Gyldenkilde (SF), Ingerlise Koefoed (SF), Rahbæk Møller (SF) og Bjørn Poulsen (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om en social og grøn helhedsplan

Folketinget pålægger regeringen i år at fremsætte lovforslag med følgende indhold:

1. *Der gribes ind over for skattespekulation* ved en bedre ligning, ved ophævelse af udlandslempelsen, afvikling af varelagernedskrivning, ophævelse af indeksering af afskrivninger, beskatning af indvundne afskrivninger, beskatning af kursgevinster, skærpet beskatning ved konkurs og akkord m.v.
2. *Der indføres forureningsafgifter* på udslip af CO₂ (kultveilte) og SO₂ (svovl) i et omfang på 120 kr. pr. ton CO₂ og 18 kr. pr. kg SO₂ svarende til et provenu på ca. 8 mia. kr. samt øvrige afgifter på ressourcspild og forurening (kvælstof, fosfor, reklamer, engangsprodukter m.v.) på ca. 2 mia. kr.
3. *Der gennemføres en solidarisk kompensation*, så børnefamilier og lavindkomstgrupper får mere end fuld kompensation for forureningsafgifterne. Det gøres ved at indføre lavere moms på mælkeprodukter, forhøje børnechecken, nedsætte daginstitutionstaksterne og forhøje det skattemæssige 3 pct.-fradrag m.v.
4. *Der oprettes 35.000 nye uddannelsespladser*. Pladserne oprettes som uddannelsesordning for kontanthjælpsmodtagere, pladser på produktionsskoler og daghøjskoler, uddannelsespladser på AMU-centre (specialarbejderskoler), øget efteruddannelse af faglærte, voksen EFG. Der oprettes en mindst etårig uddannelse specielt for arbejdsløse kvinder og pladser på de videregående uddannelser

m.v. for at imødegå flaskehalsproblemer og nedbringe arbejdsløsheden.

5. *Der gøres en forstærket erhvervsindsats* gennem dynamisk erhvervspolitik og styrkelse af forskningen. Der afsættes 400 mio. kr. til udviklingsprogrammer og systemeksport og 250 mio. kr. til en styrkelse af forskningen. Mest muligt af erhvervspolitikken målrettes, så den understøtter en økologisk ansvarlig udvikling af produktionen.

Folketinget pålægger derudover regeringen at iværksætte et udredningsarbejde med henblik på fra 1992 at gennemføre en skattereform med

- vidtstrakt brug af øgede og nye afgifter på forurening og ressourcspild, herunder især beskatning af kilderne til drivhuseffekten.
- lukning af huller og fiduser i indkomst- og selskabsbeskatningen og aflastning af indkomstskatten med en bruttoindkomstskat, der skal omfatte alle former for indkomst.
- aftrapning af rentefradraget over 20 år.
- nedsættelse af momsen til 9 pct. for alle basale fødevarer og bøger, yderligere forhøjelse af børnechecken og gennemførelse af kompensationer til andre modtagere af overførselsindkomster.
- afsætning af ressourcer til udbygning af uddannelsesindsatsen.
- anvendelse af merprovenuet til socialt retfærdige skattelettelser
- forhøjet personfradrag og lavere trækprocenter især for de laveste indkomster.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med SF's beslutningsforslag er at vise, at der eksisterer et alternativ til den seneste tids megen snak om 6 pct. skatten og marginalskatten, hvor politikken ikke sættes ind i en overordnet sammenhæng.

Danmarks vigtigste problemer er massearbejdsløsheden, de tiltagende miljøproblemer, udlandsgælden og den sociale skævhed – og det bærer den politiske debat alt for lidt præg af.

Det er for SF helt uantageligt, at man kan diskutere en helhedsløsning, uden at disse emner er de centrale.

Vi ønsker derfor med beslutningsforslaget at vise, hvordan Folketinget kunne sætte ind over for de reelle problemer – hurtigt og med stor effekt.

Det er muligt at nedbringe arbejdsløsheden betydeligt allerede i 1991, hvis der er politisk vilje til det. Der kan etableres mindst 35.000 nye uddannelsespladser over et bredt spektrum – med en næsten tilsvarende nedgang i arbejdsløsheden til følge. Der kan igangsættes mere byggeri ved at forhøje byggekvoterne, som SF har foreslået i ændringsforslagene til finansloven, der kan gøres en langt større indsats i erhvervspolitikken, og der kan skabes beskæftigelse ved at omlægge produktion og forbrug til at være bedre i overensstemmelse med de erklæringer, Danmark tilslutter sig i internationale forsamlinger – senest på Genève-konferencen om drivhuseffekten. Det forudsætter bl.a. meget betydelige investeringer i energibesparelser og alternative energikilder.

En sådan mere aktiv og beskæftigelsesfremmende politik vil indebære betydelige besparelser på dagpengeudgifterne. Vi vil flytte både pengene og menneskene fra at være »passive« til »aktive«, som der tales så meget om for tiden. Derudover er SF villig til at se på hjemsendelsesdagpengene som et område, hvor der er brug for at standse et udbredt misbrug i form af arbejdsgivernes korttidsparkering af arbejdskraften. Men vi vil ikke være med til at forringe de lediges situation. Uddannelsespladserne skal ikke

betales af de arbejdsløse selv – der findes helt andre finansieringskilder.

Der kan gennemføres en omlægning af skattepolitikken, så der luges kraftigt ud i uddragelsesmulighederne. Regeringen har fremlagt en række forslag, som vi for størstedelens vedkommende kan tilslutte os. Der er i vid udstrækning tale om gamle SF-forslag. Vi vil gerne supplere med nogle flere, så der ud over penge til uddannelsespladserne også bliver et provenu til at gennemføre en mere socialt retfærdig fordelingspolitik.

Miljøpolitikken bør spille en stor rolle i en helhedsplan, og det kan bl.a. gøres ved at omlægge skatte- og afgiftspolitikken. For 1991 foreslår SF, at der gøres en kraftig indsats for at nedbringe Danmarks bidrag til drivhuseffekten. Ved at indføre meget betydelige afgifter på udslip af CO₂ og SO₂ kan forbruget af fossilt brændstof (kul, olie og gas) reduceres med op til 10 pct., og dermed tages et første skridt på vejen til at leve op til de internationale miljømæssige anbefalinger.

En del af provenuet skal bruges til at kompensere lavindkomst- og børnefamilierne som skitseret nedenfor. De får derved en overkompensation og bliver bedre stillet end før, mens andre med højere indkomster bedre kan holde til at betale forureningsafgifterne selv. For virksomhedernes vedkommende er det nødvendigt at etablere en kompensationsordning for de konkurrenceudsatte erhverv. SF foreslår, at de kan få 90 pct. af afgiften refunderet, hvis de gennemfører alle rentable energibesparelser.

Det afgørende er at tilrettelægge miljøindsatsen, så den bliver både effektiv, socialt forsvarlig og neutral eller måske ligefrem forbedrende for virksomhedernes konkurrenceevne. Det sidste kan efter SF's opfattelse lade sig gøre, hvis virksomhederne vil spille med på at komme foran i en udvikling, hvor øgede afgifter på bl.a. CO₂-emission vil blive hverdag i stadig flere EF-lande.

*Bemærkninger til forslagens enkelte punkter**1. Indgreb mod huller i skattelovgivningen*

Selv regeringen har erkendt, at det er nødvendigt med indgreb mod de mange huller og fidusmuligheder i skattelovgivningen. Det foreslås at gennemføre følgende tiltag med et samlet provenu på 5,3 mia. kr.:

1. Bevarelse af den såkaldte dobbeltbeskatning af aktieudbytte	600 mio. kr.
2. Skærpet beskatning ved ophævelse og engangsudbetaling af pension og kapitalpensionsordninger	200 mio. kr.
3. Beskatning af kursgevinster	400 mio. kr.
4. Bedre ligning (rejsehold etc.)	500 mio. kr.
5. Ophævelse af udlandslempelsen	750 mio. kr.
6. Afvikling af varelagernedskrivning	1.600 mio. kr.
7. Ophævelse af indeksering af afskrivninger	250 mio. kr.
8. Kontantværdifastsættelse for driftsmidler og beskatning af indvundne afskrivninger	300 mio. kr.
9. Skærpet beskatning ved konkurs og akkord	200 mio. kr.
10. Stramning af kulbrinteskatten	500 mio. kr.
I alt	5.300 mio. kr.

ad 1

Beskatningen af aktieudbytte bevares uændret. Derved frigøres den pulje, regeringen har afsat til at lempe beskatningen for de velhavende aktieejere.

ad 2

I en række tilfælde beskattes engangsudbetalinger fra pensions- og kapitalpensionsordninger med kun 40 pct., selv om de ved indbetalingen har haft en fradragsværdi på op til 68 pct. (eller endda 73 pct. under det gamle skattesystem). Det kan gælde såvel førtidige som rettidige udbetalinger. Dette hul i skattelovgivningen foreslås lukket, idet udbetalinger under en bagatelgrænse dog tillades. Provenuet er forsigtigt ansat.

ad 3

Kursgevinster på udenlandske værdipapirer beskattes. Der gives kun adgang til at fradrage tab som modregning i gevinster. Der henvises til det af SF fremsatte lovforslag L 27 om ændring af kursgevinstloven. (Beskatning af kursgevinst på fordringer og gæld i fremmed valuta) af Jens Thoft (SF) m.fl., (jf. Folketingstidende 1990-91, forhandlingerne sp. 112 og 328 og Tillæg A sp. 919).

ad 4

Ligningen skærpes bl.a. ved, at staten bistår kommunerne i forbindelse med komplicerede skattesager (rejsehold).

ad 5-9

Disse tiltag vil fjerne en række forvridninger og smuthuller i den danske selskabsbeskatning og samtidig bringe os tættere på reglerne i andre landes lovgivning.

ad 10

Gennem en stramning af reglerne for kulbrinteskatten kan der opnås et provenu på (mindst) 500 mio. kr.. Den danske kulbrinteskate er blandt de lempeligste i verden, bl.a. på grund af meget generøse afskrivnings- og henlæggelsesregler. Da der nu foreligger forslag om stramning af tilsvarende regler i selskabslovgivningen, er der en kærkommen lejlighed til også at stramme regler i loven om kulbrinteskatten. Samtidig kan inddrages en del af den merprofit hos DUC og andre, som stammer fra de højere oliepriser.

2. Forureningsafgifter

Energiafgifterne har i dag en udformning og et niveau, som dels må tilskrives tilfældigheder, dels en række forskellige hensyn til statens finanser, forsyningssikkerheden og økonomien i eksisterende energiprojekter.

I fremtiden bør afgifterne på energi helt overvejende udformes ud fra miljøhensyn.

Rapporterne fra IPCC om drivhuseffekten understreger behovet for at reducere udslippet af drivhusgasser hurtigt og markant. Den vigtigste drivhusgas er kuldioxid, der derfor bør afgiftsbelægges.

Svovldioxid er en anden alvorlig forureningskilde, der bl.a. er en hovedårsag til den stigende skovdød. Den bør derfor også afgiftsbelægges.

Kuldioxid og svovldioxid stammer især fra afbrænding af fossilt brændsel, og kan derfor afgiftsbelægges ved at afgiftsbelægge brændslet. For svovldio-

xid er det dog muligt at rense røgen, hvorfor der skal ske refusion til større forbrugere, herunder værkerne, svarende til den udrensede mængde.

SF ønsker med andre ord energifgifterne omlagt og forhøjet. Som de første trin i denne proces foreslås:

1. En omlægning af de nuværende afgifter, så de afspejler de fossile brændslers gigajouleindhold.
2. En ensartet reduktion på 20 pct. af de således omlagte afgifter. Disse afgifter skal helt bortfalde i løbet af nogle år.
3. En afgift på den fra brændslet forventede emission af kul- og svovldioxid. Afgiften skal udgøre 120 kr. pr. ton kuldioxid og 18 kr. pr. kilo svovldioxid. Naturgassen undtages indtil videre. Disse afgifter skal optrappes i løbet af nogle år. De betales af alle brugere, også erhvervene, jf. dog nedenfor om refusion.

Afgifterne for varme og el kommer herefter til at se ud som følger:

Kr./GJ (Brutto)	Nuværende sats	Ny energisats	Emissions-sats	Ny afgift i alt
El	33	32	22	54
Kul	30	32	22	54
Fuelolie	49	32	18	50
Gasolie	49	38	11	49

Afgiftssatsen for gasolie bevares på sit nuværende niveau for ikke at svække incitamenterne til at tilslutte sig naturgas- og fjernvarmenettene. SF er derudover positiv over for Kommunernes Landsforenings forslag om at indføre en bypass-afgift på individuelle opvarmningsanlæg i fjernvarmeområder.

Benzin og dieselolie pålægges ligesom andre olieprodukter en kuldioxid- og svovldioxidafgift med de nævnte satser. Afgiften svarer til ca. 28 øre pr. liter benzin og ca. 35 øre pr. liter dieselolie (afhængig af svovlindholdet). Der afsættes 500 mio. kr. til at kompensere den kollektive trafik, så en stigning i billetpriserne undgås. Den kollektive trafik bør efter SF's opfattelse tværtimod billiggøres – samtidig med at den får en øget tilskyndelse til at spare på energien.

Energidelen af afgiften refunderes til erhvervene efter de nugældende regler.

Emissionsdelen af afgiften tilbageføres til de udlandskonkurrerende erhverv efter følgende kriterier:

- a) Afgifter vedrørende energiforbrug, der overstiger 1,5 pct. af omsætningen, kan refunderes med 90 pct. Udgifter under 1,5 pct. af omsætningen refunderes ikke.
- b) For at opnå refusion kræves, at virksomheden er gennemgået af en energikonsulent, og at de energibesparelsetiltag, der kan gennemføres med en tilbagebetalingstid på under 5 år, umiddelbart sættes i værk.

Senere kan det overvejes at ændre kravet om tilbagebetalingstid i opadgående retning i takt med de tekniske muligheder.

Det skønnes, at refusionen vil udgøre i alt 2.300 mio. kr. i 1991 fordelt med 1.800 mio. kr. på kuldioxid og 500 mio. kr. på svovldioxid (hertil kommer refusion for den udrensede svovl).

Øvrige afgifter på forurening og ressourcspild:

Det er afgørende vigtigt, at det danske afgiftssystem i langt højere grad end i dag indrulleres i kampen mod forurening og ressourcspild. Derfor foreslås det, ud over skærpelsen af energifgifterne, at gennemføre følgende forslag.

Øget afgift på engangsservice:

Den nuværende afgift på engangsservice på 20 pct. forhøjes til 100 pct. Provenu 100 mio. kr.

Afgift på kvælstof i handelsgødning:

Kvælstofindholdet i handelsgødning pålægges en afgift på 8 pct. for at dække udgifterne ved finansieringen af en kommende lovgivning vedrørende landbrugets miljøstøtte. Afgiften er begyndelsen til en egentlig afgiftsstyring af kvælstofforbruget med stigende afgifter. Provenuet skal senere indgå i en fond, der oprettes til finansiering af miljøinvesteringer i landbruget, herunder opkøb og udlæg af marginaljordsområder. Provenu 200 mio. kr.

Afgift på bekæmpelsesmidler:

Bekæmpelsesmidler, pesticider, fungicider og herbicider pålægges en afgift på 10 pct. som en begyndende afgiftsstyring af forbruget af bekæmpelsesmidler. Provenuet skal senere indgå i den ovennævnte fond. Provenu 150 mio. kr.

Afgift på fosfor:

Der indføres en afgift på fosforindholdet i vaske- og rengøringsmidler. Provenu 50 mio. kr.

Reklame pålægges moms:

Momsrefusion for udgifter til reklame bortfalder, hvilket indbringer ca. 1.450 mio. kr.

For institutioner, der ikke betaler moms, indføres i stedet for en afgift på 22 pct. på reklame. Forventet provenu 50 mio. kr.

Omlægning af registreringsafgiften:

Registreringsafgiften omlægges, så der sker en nedsættelse for miljøvenlige biler opgjort ud fra gennemsnitligt antal km pr. liter og udstødningsgassens forureningsgrad. Nedsættelsen for disse biler modsvares af en forhøjelse for de øvrige, så provenuet forbliver uændret. Præmiering af miljøvenlige biler kendes fra flere andre lande, bl.a. Holland og Grækenland, hvor der har været en meget markant effekt på bilmarkedet. Bilforhandlerne har set en chance i at reklamere med de nedsatte afgifter på miljøvenlige biler, og det har øget disses markedsandele betydeligt.

Sukkerafgift:

Der indføres af sundhedsmæssige grunde en afgift på sukker i forarbejdede varer (såvel varer produceret her i landet som importerede varer ved hjælp af tvungen deklaration).

3. Social kompensation for forureningsafgifter

Gennem lettelser i skatter, afgifter og takster gives en social kompensation for de forøgede afgifter på energi.

Kompensationen udformes således, at lavindkomsthushold med børn normalt får en betydelig overkompensation, mens højindkomsthushold uden børn får underkompensation.

Lettelser i personskatterne:

1. Forøgelse af 3 pct. fradraget til 5 pct. og forøgelse af maksimumsbeløb fra 3.700 kr. til 6.200 kr. ÷ 3.700 mio. kr.
2. Nedsættelse af bundfradraget for 12 pct. skatten med 10.800 kr. 700 mio. kr.
3. Forhøjelse af personfradraget for pensionister med 2.500 kr. ÷ 700 mio. kr.

ad 1

3 pct. fradraget forøges til et 5 pct. fradrag, og maksimumsbeløbet forøges proportionalt.

ad 2

Sænkningen af bundfradraget for 12 pct. skatten skal ses i sammenhæng med punkt 1 og bevirker, at indkomster over ca. 230.000 kr. ikke får nogen lettelse i personskatten.

ad 3

Da de færreste pensionister får fuld glæde af punkt 1, forøges deres personfradrag i stedet med 2.500 kr. De pensionister, der heller ikke får glæde af det, fordi de absolut ingen supplerende indkomst har, bliver kompenseret af varnehjælpen, hvortil der afsættes 300 mio. kr. Varmehjælpen må samtidig udformes på en måde, så den ikke ødelægger incitamentet til at spare på energien.

Nedsat moms på mælkevarer:

Momsen på mælkevarer nedsættes fra 22 til 9 pct. til gavn for navnlig børnefamilierne. Dette koster ca. 1 mia. kr.

Måltrettede forbedringer for børnefamilierne:

Børnefamilieydelsen forøges med 1.000 kr. pr. barn pr. år, og der afsættes 0,5 mia. kr. til nedsættelse af forældrebetalingen i daginstitutioner og lignende. Beløbet udmøntes således: Fripladsgrænsen for daginstitutionsbetaling forhøjes fra intervallet 40–135.000 kr. til 60–200.000 kr., og forældrebeta- lingsprocenten nedsættes.

Sammenlagt giver disse forslag en klar lavtlønsprofil i helhedsplanen – i diametral modstrid med regeringens udspil – samtidig med, at der gøres en særlig indsats for børnefamilierne.

4. Uddannelsespladser

Formålet med at oprette flere uddannelsespladser er tosidigt. For det første drejer det sig om, at Danmark uddannelsesmæssigt bliver mere kvalificeret. Det gælder både fagligt og alment. For det andet drejer det sig om at fordele arbejdet bedre. Nogle af dem, der er i arbejde, kan komme i uddannelse – bl.a. efteruddannelse. Derved bliver de bedre uddannet, og derved kommer flere i arbejde. Også de arbejdsløse vil få glæde af uddannelse – både fordi uddannelse i sig selv er godt, og fordi de derved kommer ud af arbejdsløsheden.

Unge ret til uddannelse

Alle unge, der ønsker det, må sikres en grundlæggende erhvervsfaglig uddannelse, herunder sikres en praktikplads.

Det samme gælder retten til videregående uddannelser. Der skal være fri adgang til uddannelser med nogle få undtagelser alene bestemt af, at der kan være ekstraordinær søgning i forhold til muligheder for beskæftigelse senere. Dette er konkretiseret i SF's forslag til folketingsbeslutning om fremskaffelse af flere praktikpladser (B 4) fremsat den 9. oktober (jf. Folketingstidende 1990-91, forhandlingerne henholdsvis sp. 327 og sp. 1238 samt tillæg A sp. 997) og forslag til folketingsbeslutning om ret til uddannelse og arbejde for alle unge under 25 år (B 22) fremsat den 14. november 1990. Til finansiering heraf har SF på finansloven foreslået afsat yderligere 300 mio. kr. til såvel videregående uddannelser som til AER, som skal bruges til flere praktikpladser. Dertil kommer, at der er brug for særlige uddannelses tilbud til de unge, der ikke har forudsætningerne for en erhvervsfaglig uddannelse eller videregående uddannelse. Det gælder bl.a. pladser på produktionsskoler, som SF på finansloven foreslår tilført yderligere 230 mio. kr.

Efteruddannelse

Der skal anvendes langt flere ressourcer på efteruddannelse. Det er nødvendigt, hvis Danmark fortsat skal kunne klare sig i konkurrencen over for udlandet. Dette er konkretiseret i SF's forslag til folketingsbeslutning om efteruddannelse (B 23) fremsat den 14. november 1990. Dette forslag indebærer ikke yderligere udgifter for det offentlige, ud over at det offentlige også er arbejdsgiver. Alligevel har SF foreslået yderligere afsat 150 mio. kr. på finansloven, for at efteruddannelsen under alle omstændigheder kan blive fremmet i 1991.

Betalt frihed til uddannelse

Der skal gradvis gennemføres betalt frihed til uddannelse, hvorved alle efterhånden opsparer ret til uddannelse, som de pågældende selv bestemmer indholdet af. I første omgang skal det af hensyn til begrænsede økonomiske ressourcer gælde korttidsuddannede. Som finansiering heraf har SF på finansloven foreslået afsat 500 mio. kr.

De korttidsuddannede

Da der både er unge og voksne, der ikke har forudsætningerne for at starte egentlig erhvervsuddannelse, skal der laves særlige tilbud, som tager udgangspunkt i disse menneskers særlige forudsætninger og

behov. Det kan f.eks. være kombinationsuddannelser, der bl.a. kan indeholde produktionsskole, daghøjskole, kurser på AMU-centre og voksenuddannelsescentre m.v. Derefter vil forudsætningerne for f.eks. en voksenerhvervsuddannelse være til stede. SF's beslutningsforslag B 22 tager hensyn til en lille del af denne problemstilling, idet alle unge under 25 år ifølge dette forslag skal have tilbud om uddannelse eller arbejde eller kombination heraf. Det samme gør SF's forslag til folketingsbeslutning om længerevarende uddannelsesforløb for arbejdsløse kvinder (B 20) fremsat den 13. november 1990, jf. Folketingstidende 1990-91, forhandlingerne sp. 1752.

Uddannelse specielt for arbejdsløse kvinder

Der oprettes en mindst etårig uddannelse for arbejdsløse kvinder. Det er helt nødvendigt, at der ikke *alene* arbejdes med kortvarige uddannelsesforløb for især ufaglærte kvinder. Der er de seneste år lavet forsøgsuddannelser for kvinder, der bygger på en ny form for sammenkædning af praksis og teori. Disse forsøg har vist sig at være en succes, derfor må der nu tages skridt til, at disse uddannelsesforløb bliver permanente.

Til finansiering af tilbud til korttidsuddannede har SF på finansloven foreslået yderligere afsat 500 mio. kr. til uddannelse af ufaglærte, 230 mio. kr. til yderligere pladser på produktionsskolerne og 150 mio. kr. til voksenerhvervsuddannelse. Også en del af de midler, der foreslås anvendt til fremrykning af uddannelses tilbudet til de arbejdsløse, vil komme denne gruppe til gode.

5. Erhvervsindsats

Den erhvervspolitiske indsats trænger til en saltvandsindsprøjtning efter industriministerens snart fuldstændige afskaffelse af enhver form for perspektiv på området.

1. De teknologiske udviklingsprogrammer bør ledsages af behovstyrede udviklingsprogrammer inden for miljøteknologi, arbejdsmiljøteknologi, vedvarende energi og energibesparelse, ulands-teknologi, ældre- og handicapforsorg og byfornyelse. Alle disse udviklingsprogrammer kan ikke fuldt ud realiseres i 1991, men en bevilling på 150 mio. kr. kan finansiere en påbegyndelse af en væsentlig del af programmerne.
2. Der må afsættes 100 mio. kr. til at finansiere øget brug af udviklingskontrakter, øgede basistilskud til teknologiske institutter og ATV-institutter og støtte til oprettelse af medarbejderstyrede virksomheder.

3. Der må afsættes 15 mio. kr. til særskilt styrkelse af de igangværende aktiviteter under Teknologirådets styringsgruppe for vedvarende energi.
4. For at fremme systemeksport i samarbejde mellem offentlige styrelser og private virksomheder foreslås oprettelse af en fond, som kan finansiere de offentlige styrelser kapitalindskud, så de to parter kan samarbejde på lige vilkår
5. En række lokalområder (Vestlolland, Hammel, Kalundborg, Ålborg m.v.) er hårdt ramt af arbejdsløshed på grund af en enkelt større virksomheds lukning. Det foreslås at afsætte en pulje til finansiering af særlige erhvervsinitiativer i sådanne hårdt ramte lokalområder.

Endelig bør der afsættes en merbevilling på 250 mio. kr. til styrkelse af forskningen. Danmark satser i sammenligning med andre OECD-lande alt for lidt på forskning og udvikling. Der er derfor efter SF's opfattelse brug for en umiddelbar forøgelse af forskningsbevillingerne. Det er tanken at afsætte 100 mio. kr. over universiteternes grundbudgetter, heraf 50 mio. kr. til det tekniske område, mens de øvrige midler kan finde anvendelse på tværs af ministerierne. En mindre del afsættes til forskningsformidling – både til erhvervslivet og til andre dele af samfundet.

Skattereformen

De forslag, der har været nævnt ovenfor, er alle målrettede til at træde i kraft i 1991. Derudover er der også voldsomt brug for at komme i gang med en mere langsigtet omlægning af skattepolitikken. Det foreslås derfor, at regeringen igangsætter et udredningsarbejde med henblik på at forberede en skattereform, der kan træde i kraft fra 1992.

SF ønsker en velfungerende offentlig sektor og et godt socialt sikkerhedsnet. Men skatterne skal være retfærdige. Smuthullerne skal lukkes, og de bredeste skuldre skal bære de største byrder. Der skal være større lighed i samfundet. Og afgifterne skal bruges i kampen mod forureningen – dyrere forurening betyder mindre forurening. Det er hovedideerne i SF's skattepolitik.

Hovedelementerne i en kommende skattereform må være:

Væk med fiduser og spekulationsmuligheder:

Indkomst- og selskabsskatten myldrer med omgåelsesmuligheder. De udnyttes af dem, der har penge nok at flytte rundt på. Det er dybt uretfærdigt og er med til at lægge skatterne for had. Derfor skal der luges grundigt ud. De forslag, der har været fremme i efteråret, er kun en begyndelse. Men perfekt bliver

indkomstskattesystemet aldrig. Derfor skal en stor del af indkomstkatten (4 skattekrone ud af 10) flyttes over på en ny bruttoindkomstskat, kaldet produktions-MOMS (proms). Den skal betales med 10 pct. af al indkomst uden nogen form for fradrag.

20-årig aftrapning af rentefradraget for privat gæld:

Rentefradraget er skadeligt for Danmarks økonomi, fordi det præmierer gældsættelse. Samtidig har de med høje indkomster de største fradrag, og det undergraver progressionen i indkomstkatten. Derfor skal rentefradraget for privat gæld afskaffes – men naturligvis over en lang årrække, så ingen kommer til at gå fra hus og hjem. SF foreslår, at fradragsværdien bevares for eksisterende fastforrentede lån inden for en maksimumgrænse på 100.000 kr. pr. skatteyder. Denne beløbsgrænse sænkes løbende over en 20-årig periode.

Lavere trækprocenter og højere personfradrag:

Trækprocenterne skal sættes 8 pct. ned for almindelige indkomster og 4 pct. for høje indkomster. Samtidig skal det statslige personfradrag forøges til ca. 50.000 kr. Pengene kommer fra fidussanering og produktionsmoms.

Flere penge til børnefamilierne:

Børnefamilier med lave eller almindelige indkomster har det hårdt økonomisk. Det skal der rettes op på gennem højere børnefamilieydelse, billigere daginstitutioner og lavere moms på basale fødevarer. Derudover bør der nedsættes et hurtigtarbejdende udvalg til at undersøge mulighederne for at benytte differentieret moms på andre områder.

Højere skatter til de bedst stillede:

Der indføres en direkte forbrugsskat, der skal ramme dem med det allerhøjeste forbrug. Formueskatten, arveafgiften for stor arv og kulbrinteskatten på Nordsøolien skal skærpes.

Forureningsafgifter:

SF ønsker at tage en større del af skatteprovenuet hjem på forureningsafgifter. Der må indføres højere/nye afgifter på vand, kunstgødning, sprøjtemidler, reklamer m.v., ligesom afgifterne på forurening med svovl og drivhusgassen kultveilte, der foreslås indført med det samme, gradvis må forhøjes i de kommende år i sammenhæng med de beskrevne kompensationsordninger.

På disse betingelser kan skattesystemet i Danmark blive mere socialt retfærdigt, tjene miljøets interesser

og frigøre midler til den nødvendige udbygning af uddannelsesindsatsen, som alle venter på.